Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistäminen Lapinlahden laajaan soteasemaan

Ahall 17.11.2026 § 390
13375/00.01.02.00/2023

Valmistelija(t)

Jari Saarinen, puh. 044 718 6301, jari.saarinen(at) pshyvinvointialue.fi, Eija Jestola, puh. 040 712 1040, eija.jestola(at)pshyvinvointialue.fi, Anu Ryynänen puh. 044 717 6378, anu.ryynanen(at)pshyvinvointialue.fi, Leena Kuusikko puh. 040 057 4549, leena.kuusikko(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Kati Åhman teki vastaesityksen, että:

Varpaisjärven osa-aikainen soteasema pidetään nykyisellään, eikä yhdistetä Lapinlahden laaja-alaiseen soteasemaan. Samalla esitän, että toimintaa jatkettaisiin ainakin vuoden 2027 loppuun, johon vuokrausaika on sovittu.

Pekka Taipale kannatti Kati Åhmanin vastaesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava vastaesitys, suoritetaan asiassa äänestys.

Äänestyksessä JAA on pohjaesitys ja EI Kati Åhmanin vastaesitys.

Äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

JAA-ääniä: 10

EI-ääniä: 2

JAA-ääniä antoivat: Markku Rossi, Tuula Väätäinen, Aino Kanniainen, Juha Pitkänen, Pia Hedman, Ahti-Pekka Vornanen, Riitta Raatikainen, Heikki Miettinen, Vesa Lötjönen, Merja Rautiainen

EI-ääniä antoivat: Kati Åhman, Pekka Taipale

Päätökseksi tuli pohjaesitys.

Äänestyspöytäkirja on pöytäkirjan liitteenä.

Esittelijä

hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistämistä Lapinlahden laajaan soteasemaan 1.1.2027 alkaen.

Ennakkovaikutusten arviointi

Kuvattu erillisessä liiteessä

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 36

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:

- ennakkovaikutusten arviointi
- kansalaisadressi Varpaisjärven soteaseman säilyttämisen puolesta
- Lapinlahden kunnan hallituksen ote pöytäkirjasta, Lausunto koskien Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistämistä Lapinlahden laajaan soteasemaan
- nuorisovaltuuston lausunto, Varpaisjärven, Vesannon ja Sonkajärven soteasemien muutokset
- Vetoomus terveyspalveluiden säilyttämiseksi Varpaisjärven terveyskeskuksessa, Eläkeliiton Varpaisjärven yhdistys

Valmistelu

Yleisten palveluiden lautakunta päätti 18.6.2026 (§69) esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistämistä Lapinlahden laajaan soteasemaan 1.11.2026 alkaen.

Aluehallituksessa 3.6.2024 (§203/2024) ja aluevaltuustossa 17.6.2024 (§47/2024) on linjattu 11 sosiaali- ja terveysaseman osa-aikaistamisesta palvelujärjestelmäuudistuksen skenaario 1 mukaisesti. Osa-aikaistettavien soteasemien osalta toimeenpanosta on päätetty yleisten palveluiden lautakunnassa 21.5.2025 ja osa-aikaiset soteasemat ovat aloittaneet toimintansa 1.1.2026. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus on edellytys taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman toteutumiselle. Uudistuksista saatavat toiminnalliset hyödyt ja kustannusvaikutukset ovat riippuvaisia toimeenpanon onnistumisista. Toiminnan uudistaminen on siten välttämätöntä taloudellisen ja toiminnallisesti kestävän palvelujärjestelmän toteutumiseksi. Uudistusten valmistelua tukee muun muassa digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto, kiinteistöselvitys ja toimitilaverkko sekä henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja vahvistaminen.

Varpaisjärven osa-aikainen soteasema toimii Lapinlahden laajan soteaseman kanssa yhteistyössä, hyödyntäen Lapinlahden laajan soteaseman henkilöstöresurssia palvelujen tuottamisessa. Varpaisjärven soteasemalle tuotetaan tällä hetkellä lääkäripalvelua keskimäärin kaksi (2) kertaa viikossa ja hoitajien tuottamaa palvelua keskimäärin neljä (4) kertaa viikossa. Laboratoriopalveluita tuotetaan yhden kerran viikossa. Osa potilaiden asioista on hoidettavissa etänä ja perusterveydenhuollossa on käytössä OmaSavon chat, viestit-palvelu sekä valtimotauti- ja diabetespotilaan digipolut.

Alkuvuodesta tammi-toukokuu 2026 raportin mukaisesti Lapinlahdella ja Varpaisjärvellä on digipalveluissa käytyjä keskusteluja ollut yhteensä 332.

Lapinlahden kunnan alueella tarjotaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kahdessa eri toimipisteessä, jossa väestömäärä on maltillinen verraten Kuopion alueen toimipisteisiin ja väestöön. Lapinlahden alueella väestö määrä on tilastokeskuksen (2025) mukaan yhteensä 8 800 asukasta ja Kuopion alueella 126 600.

Hyvinvointialueen säästöpaineet huomioiden henkilöstöresursseja kohdennetaan asiakasmäärän mukaisesti. Varpaisjärven toimipisteen yhdistäminen Lapinlahteen vapauttaa henkilöstön siirtymisiin työpisteiden välillä käytettävässä matka-ajassa asiakastyöhön käytettävää työaikaa. Varpaisjärven vastaanottotoiminnan yhdistäminen Lapinlahden laajaan soteasemaan vahvistaa ja parantaa saatavuutta, edistää asiakastyön laatua, asiakasturvallisuutta ja lisää työntekijöiden työturvallisuutta. Samoja hoitosuhteita on mahdollista ylläpitää, joka turvaa hoidon jatkuvuuden, sillä hoito- ja lääkärityötä on jo nyt tuotettu Lapinlahdelta.

Yleisltk 18.06.2026 § 69

Valmistelija(t)

Eija Jestola puh. 040 712 1040, eija.jestola(at)pshyvinvointialue.fi
Anu Ryynänen puh. 044 717 6378, anu.ryynanen(at)pshyvinvointialue.fi, Leena Kuusikko puh. 040 057 4549, leena.kuusikko(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Anne Kumpusalo-Vauhkonen ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28.1. kohta 5) ja poistui kokouksesta klo 10.17 - 10.25 asian käsittelyn ja päätöksen teon ajaksi. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

yleisten palveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Yleisten palveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen hyvinvointialueen aluevaltuustolle päätettäväksi Varpaisjärven osa-aikaisen soteaseman yhdistämistä Lapinlahden laajaan soteasemaan 1.11.2026 alkaen.

Ennakkovaikutusten arviointi

Kuvattu erillisessä liitteessä

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 42

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan oheisaineistona:
- Ennakkovaikutusten arviointi

Valmistelu

Aluehallituksessa 3.6.2024 (§203/2024) ja aluevaltuustossa 17.6.2024 (§47/2024) on linjattu 11 sosiaali- ja terveysaseman osa-aikaistamisesta palvelujärjestelmäuudistuksen skenaario 1 mukaisesti. Osa-aikaistettavien soteasemien osalta toimeenpanosta on päätetty yleisten palveluiden lautakunnassa 21.5.2025 ja osa-aikaiset soteasemat ovat aloittaneet toimintansa 1.1.2026. Palvelujärjestelmän kokonaisuudistus on edellytys taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman toteutumiselle. Uudistuksista saatavat toiminnalliset hyödyt ja kustannusvaikutukset ovat riippuvaisia toimeenpanon onnistumisista. Toiminnan uudistaminen on siten välttämätöntä taloudellisen ja toiminnallisesti kestävän palvelujärjestelmän toteutumiseksi. Uudistusten valmistelua tukee muun muassa digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto, kiinteistöselvitys ja toimitilaverkko sekä henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja vahvistaminen.

Vastaanottopalveluiden (R1, skenaario1) osalta keskeisiä perusteluita palvelujärjestelmän uudistukselle ovat: maantieteellisesti kattavien vastaanottopalveluiden turvaaminen, digitaalisten palveluiden lisääminen ja kehittäminen tukien perinteisiä vastaanottopalveluita, asiakkaan valinnanvapauden lisääntyminen, kustannuksiin vaikuttaminen ja henkilöstön tarpeen mukainen kohdentaminen.

Varpaisjärven osa-aikainen soteasema toimii Lapinlahden laajan soteaseman kanssa yhteistyössä, hyödyntäen Lapinlahden laajan soteaseman henkilöstöresurssia palvelujen tuottamisessa. Toimintaan ovat vakiintuneet kesäsulut aiempina vuosina, jotka ovat olleet kestoltaan kolme (3) kuukautta. Sulkujen aikana potilaiden hoito on toteutunut Lapinlahdella. Laatuportti-ilmoituksia ei sulkujen aikaisesta toiminnasta ole tullut henkilökunnalta, potilailta tai omaisilta. Osa potilaista on jo nyt valinnut Lapinlahden laajan soteaseman palveluidensa tuottajaksi. Varpaisjärven soteasemalle tuotetaan tällä hetkellä lääkäripalvelua keskimäärin kaksi (2) kertaa viikossa ja hoitajien tuottamaa palvelua keskimäärin neljä (4) kertaa viikossa. Laboratoriopalveluita tuotetaan yhden kerran viikossa. Osa potilaiden asioista on hoidettavissa etänä ja perusterveydenhuollossa on käytössä OmaSavon chat, viestit-palvelu sekä valtimotauti- ja diabetespotilaan digipolut. Alkuvuodesta tammi-toukokuu 2026 raportin mukaisesti Lapinlahdella ja Varpaisjärvellä on digipalveluissa käytyjä keskusteluja ollut yhteensä 332.

Lapinlahden kunnan alueella tarjotaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kahdessa eri toimipisteessä, jossa väestömäärä on maltillinen verraten Kuopion alueen toimipisteisiin ja väestöön. Lapinlahden alueella väestö määrä on tilastokeskuksen (2025) mukaan yhteensä 8 800 asukasta ja Kuopion alueella 126 600.

Osa hyvinvointialueen kunnista on pinta-alaltaan laajoja kuntia, ja myös tällä hetkellä kaikissa kunnissa on raja-alueilla asuvia potilaita, joille matka palveluiden piiriin on pitkä. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on huomioitava, että jo tälläkin hetkellä osalla maaseutualueilla asuvista asiointi tapahtuu soteasemilla ja sotekeskuksissa, jolloin edestakainen matka voi olla jopa 100 kilometriä. Varpaisjärven asuinalueelta on osittain toimiva joukkoliikenne Lapinlahdelle. Palvelujen keskittäminen vastaa osittain jo nykyistä asiointikäyttäytymistä.

Hyvinvointialueen säästöpaineet huomioiden henkilöstöresursseja kohdennetaan asiakasmäärän mukaisesti. Varpaisjärven toimipisteen yhdistäminen Lapinlahteen vapauttaa henkilöstön siirtymisiin työpisteiden välillä käytettävässä matka-ajassa asiakastyöhön käytettävää työaikaa. Varpaisjärven vastaanottotoiminnan yhdistäminen Lapinlahden laajaan soteasemaan vahvistaa ja parantaa saatavuutta, edistää asiakastyön laatua, asiakasturvallisuutta ja lisää työntekijöiden työturvallisuutta. Samoja hoitosuhteita on mahdollista ylläpitää, joka turvaa hoidon jatkuvuuden, sillä hoito- ja lääkärityötä on jo nyt tuotettu Lapinlahdelta.